

Zaaknummer 2014W1355

Datum beslissing: 28 oktober 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. S. van Schaik, advocaat te Uden,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
tijdens zijn leven in de periode 1963 tot 1968 pastoor te [plaats],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna te noemen: aangeklaagde.

1. De procedure

Het klaagschrift met bijlagen is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 26 mei 2015.

Op 17 juni 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Bisschop van het Bisdom 's-Hertogenbosch.

Op 22 september 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt mondeling toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van Schaik.

Namens het Bisdom is verschenen [naam], kanselier van het Bisdom 's-Hertogenbosch.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1 Vanaf zijn 9e/10e jaar werd klager misdienaar bij de [naam]parochie te [plaats]. Aangeklaagde was hier tot [maand] 1968 werkzaam als pastoor en had zodanig enige zeggenschap over klager.

Toen klager 10 à 11 jaar oud was, moest hij na afloop van de mis met aangeklaagde meekomen om te helpen opruimen. Tijdens het opruimen moest klager op de schoot van aangeklaagde komen zitten. Aangeklaagde streelde klager aanvankelijk over zijn kleding heen over zijn rug en borst. Later ging dit strelen verder. Door met zijn hand steeds verder naar beneden te bewegen, kwam aangeklaagde uiteindelijk terecht bij het geslachtsdeel van klager. Aangeklaagde betastte/streelde dan het geslachtsdeel van klager. Klager herinnert zich dat dit

in 1967/begin 1968 ongeveer 10 à 15 keren is gebeurd. Klager heeft nooit aangeklaagde moeten betasten.

2.2 Klager heeft vroeger thuis aan zijn ouders of zussen/broers nooit iets gemeld van het seksueel misbruik. De enige persoon die sinds een klein jaar op de hoogte is van het seksueel misbruik is de partner van klager. De kinderen en kleinkinderen van klager weten niets van het seksueel misbruik af. Het seksueel misbruik heeft, naar de mening van klager, geen duidelijke gevolgen gehad voor de opvoeding van en relatie met zijn (klein-)kinderen.

De oudste broer van klager is verongelukt in [jaar]. Klager heeft moeite met herinneringen aan de periode vóór [jaar]. Wel kan hij zich nog goed herinneren dat hij en andere jongens/misdienaren naar de Koepelgevangenis in [plaats]moesten komen om daar te vertellen wat aangeklaagde allemaal gedaan had. Terugkijkend op de betreffende periode kan klager zich niet voorstellen dat zijn ouders niet (geheel of gedeeltelijk) op de hoogte waren van het seksueel misbruik door aangeklaagde. Immers, klager was nog jong en moet daarom bij zijn bezoek aan de Koepelgevangenis begeleid zijn.

Via het [Archief] is achterhaald dat aangeklaagde op [datum] door de rechtbank [plaats] is veroordeeld voor seksueel misbruik van een aantal jongens, onder wie klager.

Klager heeft geen behandelingen ondergaan voor de gevolgen van het door hem ondervonden seksueel misbruik in zijn jeugd. Ook de huisarts is door klager niet op de hoogte gesteld van het seksueel misbruik.

2.3 Klager verzoekt tot gegrondverklaring van de klacht. Hij hoopt hiermee zijn ervaringen te kunnen verwerken. Daarnaast hoopt klager op begrip, erkenning en excuses van het kerkelijk instituut. Klager wenst voorts de schade die hij opgelopen heeft als gevolg van het ondervonden grensoverschrijdend gedrag, zowel materieel als immaterieel, vergoed te krijgen.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Bisschop heeft in zijn reactie allereerst laten weten dat medeleven en excuses op zijn plaats zijn.

Aangeklaagde was in [jaar] tot priester van het Bisdom van 's-Hertogenbosch gewijd. Van [maand] 1963 tot [dag] [maand] 1968 was hij pastoor van de [parochie] te [plaats].

Het Bisdom heeft onderzoek verricht in de archieven. Hoewel dit onderzoek geen directe informatie over seksueel misbruik heeft opgeleverd, is wel gebleken dat aangeklaagde plotsklaps bij brief d.d. [datum] (een kopie hiervan bevindt zich in het dossier) zijn ontslag als pastoor heeft ingediend naar aanleiding van het feit dat hij, zoals hij schreef, zichzelf in opspraak heeft gebracht. Daarnaast laat het vonnis van de rechtbank [plaats] d.d. [datum] (ook het rapport Deetman maakt hier melding van) aan duidelijkheid niets te wensen over, evenals een viertal inmiddels gegrond verklaarde klachten. Hiermee is het waarheidsgehalte van de klacht evident.

De Bisschop geeft aan dat hij zich aan het oordeel van de Klachtencommissie zal conformeren. Indien een spijt betuiging kan bijdragen aan de verwerking van de gebeurtenis door klager, dan is de Bisschop daartoe uiteraard bereid. Ook is de Bisschop van harte bereid persoonlijk met klager in gesprek te gaan mocht hij daartoe de wens hebben.

4. De beoordeling

4.1 Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2 Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3 Er zijn bijna vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager als misdienaar 10 tot 15 keren door aangeklaagde onzedelijk is betast.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast blijkt uit een kopie van het vonnis van de rechtbank [plaats] d.d. [datum] dat aangeklaagde strafrechtelijk veroordeeld is tot vijf maanden gevangenisstraf, waarvan drie maanden voorwaardelijk, ter zake van het plegen van ontuchtige handelingen met meerdere minderjarigen, onder wie ook klager, in het jaar 1967 in de gemeente [plaats].

Voorts wordt zijn verklaring volledig ondersteund door de reeds door de Klachtencommissie en door het Bisdom gegrond verklaarde klachten met zaaknummers 2011T525, 2011T300, 2011T541 en 3013W1095. Blijkens deze vier klachten heeft aangeklaagde in dezelfde periode ook deze klagers (misdienaars) na afloop van de mis op een soortgelijke wijze seksueel misbruikt.

Tot slot is dienstig als steunbewijs de reeds door de Bisschop onder 3. aangehaalde brief van aangeklaagde d.d. [datum], waaruit blijkt dat aangeklaagde plotseling zijn ontslag heeft gevraagd als pastoor van de [parochie] te [plaats], naar aanleiding van het feit dat hij, zoals hij schreef, zichzelf in opspraak heeft gebracht.

4.4 Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 10 à 11 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem als pastoor een gezagsdrager en derhalve iemand in wie hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5 Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De Klachtencommissie zal zich daarom bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Bisschop [naam] heeft daartoe een eerste stap gedaan door in zijn schriftelijke reactie namens het Bisdom het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen. Dit is door mr. Peters ter zitting bevestigd.

4.6 Over het verzoek van klager om een financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van het Bisdom 's-Hertogenbosch de klacht gegrond te verklaren, (nogmaals) te erkennen dat aangeklaagde klager seksueel misbruikt heeft en namens het Bisdom spijt te betuigen over het klager aangedane leed.

Dit advies is vastgesteld op 28 oktober 2015 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. A.A.M. Oostveen en mr. F.A.A. Duynstee, leden, bijgestaan door mr. S.R.M.I. Roos-Bollen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

mr. C.C. de Rijke-Maas,
voorzitter

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.